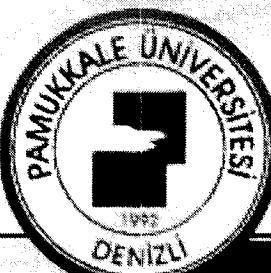

ISBN: 978-605-83344-9-6

4.Uluslararası Avrasya Spor Eğitim ve Toplum Kongresi

KONGRE BİLDİRİ KİTABI Proceedings Book

4. ULUSLARARASI AVRASYA SPOR, EĞİTİM VE TOPLUM KONGRESİ

4. ULUSLARARASI JÜRLİ
MİLLİ KÜLTÜR KARMA SANAT SERGİSİ

Tam Bildiri Metinleri

Özetler

Eserler Kitabı

INTERNATIONAL
CONFERENCE ON SPORT,
EDUCATION, AND SOCIETY

4. INTERNATIONAL JURIED ARTS MIXED
EXHIBITION ON NATIONAL CULTURES

Full Text & Abstract
ARTWORKS BOOK

6-8 ARALIK 2019 DENİZLİ / TÜRKİYE
6-8 DECEMBER 2019 DENİZLİ / TURKEY

www.iecsesjournal.com

info@iecses.org

www.iecses.org

ISCSA_UBIKS

ISCSA_UBIKS

ISCSA_UBIKS

4th International Eurasian Conference Sport Education and Society, International Juried Arts
Mixed Exhibition on National Cultures 6-8 December 2019, Denizli, TURKEY

4.Uluslararası Avrasya Spor Eğitim ve Toplum Kongresi

KONGRE BİLDİRİ KİTABI

Proceedings Book

6-8 December 2019, Denizli, TURKEY

**4th International Eurasian Conference on Sport, Education, and Society
FULL TEXT & ABSTRACT**

**4th International Juried Arts Mixed Exhibition on National Cultures
ARTWORKS BOOK**

**4. Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi
TAM METİN - ÖZET KİTABI**

**4. Uluslararası Jürili Milli Kültür Karma Sanat Sergisi
ESERLER KİTABI**

All the accepted abstracts and artworks are listed in this book.

Bu kitapta Kongrede sunulmuş/sergilenmiş tüm bildiri ve eserlere yer verilmiştir.

Publisher: © International Science Culture and Sport Association

Yayımcı: © Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Derneği

Editor / Editör: Dr. Taner BOZKUŞ

Assistant Editor / Yayına Hazırlık:

Dr. Mine TURGUT, Sezai ÇAKIR, Zekai ÇAKIR,

Engin Sarıkaya , Sercan KURAL

Design / Grafik Tasarım: Güngör DOĞANAY

ISBN: 978-605-83344-9-6

December / Aralık, 2019, Ankara

Web: www.iscs-a.org, www.iecses.org

**Scientific Committee/
Bilim Kurulu**

Dr. Adela BADAU - ROMANYA
Dr. Adel M. ALNASHAR - BAHREYN
Dr. Adeel Nazir AHMAD - SUUDİ ARABİSTAN
Dr. Adriana NEOFIT - ROMANYA
Dr. Ahmed BOUSSAKRA - CEZAYİR
Dr. Alin LARION - ROMANYA
Dr. Andriy VOVKANYCH - UKRAYNA
Dr. Angela MAGNANINI - İTALYA
Dr. Arzu ÇEVİK - TÜRKİYE
Dr. Bachir KHELIFI - CEZAYİR
Dr. Baojun ZHANG - TAYVAN
Dr. Balkozar S. ADAM - ABD
Dr. Bechir HOUSSAM - CEZAYİR
Dr. Birsen ÇİLEROĞLU - TÜRKİYE
Dr. Bselat KZAZOVIC - MAKEDONYA
Dr. Dana BADAU - ROMANYA
Dr. Demenescu VERONICA - ROMANYA
Dr. Dragulin STELA - ROMANYA
Dr. Dusan MITIC - SIRBİSTAN
Dr. Duško BJELICA - KARADAĞ
Dr. Fadıl MAMUTİ - MAKEDONYA
Dr. Ferhat GÜDER - TÜRKİYE
Dr. Fermin ALGÜL - TÜRKİYE
Dr. Fikret SOYER - TÜRKİYE
Dr. Gabriel TALAGHIR - ROMANYA
Dr. Gennadiy YEDYNAK - UKRAYNA
Dr. Gürhan KAYIHAN - İNGİLTERE
Dr. Hanem MEKNİ - TUNUS
Dr. Harun ER - TÜRKİYE
Dr. Hatice ÇAMLIYER - TÜRKİYE
Dr. Hatice PAŞAOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Hasan Fehmi MAVİ - ABD
Dr. Hayati BEŞIRLİ - TÜRKİYE
Dr. Hikmat ALMADHKHORI - İRAK
Dr. Hülya AŞÇI - TÜRKİYE
Dr. Hürmüz KOÇ - TÜRKİYE
Dr. Hüseyin GÜMÜŞ - TÜRKİYE
Dr. İbrahim SABATİN - FİLİSTİN
Dr. Igor ZANESKIY - UKRAYNA
Dr. İhsan KALENDERÖĞLU - TÜRKİYE
Dr. İlhan TOKSÖZ - TÜRKİYE
Dr. İlmidar YALÇIN - TÜRKİYE
Dr. İlker ÖZMUTLU - TÜRKİYE
Dr. İsmail ÇAKIR - TÜRKİYE
Dr. İvanna BODNAR - UKRAYNA
Dr. John A. JOHNSON - GÜNEY KORE
Dr. Jwo HANK - TAYVAN
Dr. Kadir YILDIZ - TÜRKİYE
Dr. Kalliope PAVLI - YUNANİSTAN
Dr. Kaukab AZEEM - SUUDİ ARABİSTAN
Dr. Kevser GÜRCAN YARDIMCI - TÜRKİYE
Dr. Khadraoui Mohamed HABIB - CEZAYİR
Dr. Khaled ABEDA - MISIR
Dr. M. Akif ZİYAGİL - TÜRKİYE
Dr. M. Yavuz TAŞKIRAN - TÜRKİYE

Dr. Magdy ABOUZEID - MISIR
Dr. Malik SERBOUT - CEZAYİR
Dr. Mewlud DUDIC - SIRBİSTAN
Dr. Mikail TEL - TÜRKİYE
Dr. Mithat KOZ - TÜRKİYE
Dr. Mitra Rouhi DEHKORDI - İRAN
Dr. Mona Saleh Al ANSARI - BAHREYN
Dr. Murat ÇELEBI - TÜRKİYE
Dr. Murat SARIKABAŞ - TÜRKİYE
Dr. Musa SELİMİ - KOSOVA
Dr. Mümine SOYTÜRK - TÜRKİYE
Dr. Myroslaw DUTCHAK - UKRAYNA
Dr. Nadim ALWATTAR - İRAK
Dr. Nataliya SOROKOLIT - UKRAYNA
Dr. Nurullah Emir EKİNCİ - TÜRKİYE
Dr. Olga BORYSOVA - UKRAYNA
Dr. Olha PAVLO - UKRAYNA
Dr. Peter KAPUSTIN - AVUSTURYA
Dr. Rafet METİN - TÜRKİYE
Dr. Recep SOSLU - TÜRKİYE
Dr. Rina POONIA - HİNDİSTAN
Dr. Robert SCHNEIDER - ABD
Dr. Rüstem ORHAN - TÜRKİYE
Dr. S. Rana VAROL - TÜRKİYE
Dr. Saadullah Abas RASHID - İRAK
Dr. Sevil BAGIROVA - AZERBAYCAN
Dr. Stevo POPOVIC - KARADAĞ
Dr. Süleyman GÖNÜLATEŞ - TÜRKİYE
Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ - TÜRKİYE
Dr. Şehmus ASLAN - TÜRKİYE
Dr. Taner BOZKUŞ - TÜRKİYE
Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Teodora Mihaela ICONOMESCU - ROMANYA
Dr. Teodora VALOVA - BULGARIŞTAN
Dr. Vedat ÇINAR - TÜRKİYE
Dr. Vladimir PUZOVIĆ - SIRBİSTAN
Dr. Yağmur AKKOYUNLU - TÜRKİYE
Dr. Yasuo YAMAGUCI - JAPONYA
Dr. Yuriy BORETSKIY - UKRAYNA
Dr. Yuriy BRISKIN - UKRAYNA
Dr. Yuriy PLEVACHUK - UKRAYNA
Dr. Yücel OCAK - TÜRKİYE
Dr. Zaid Kazi GASIM - İRAK
Dr. Zeynep EROL - TÜRKİYE
Dr. Zubaidullo UBAIDULLOEV - JAPONYA

**Scientific advisory committee/
Bilimsel Danışma Kurulu**

Dr. Ahmet ALPTEKİN - TÜRKİYE
Dr. Ahmet Haktan SIVRİKAYA - TÜRKİYE
Dr. Ahmet ÖZCAN - TÜRKİYE
Dr. Akan BAYRAKTAR - TÜRKİYE
Dr. Ali Ahmet DOĞAN - TÜRKİYE

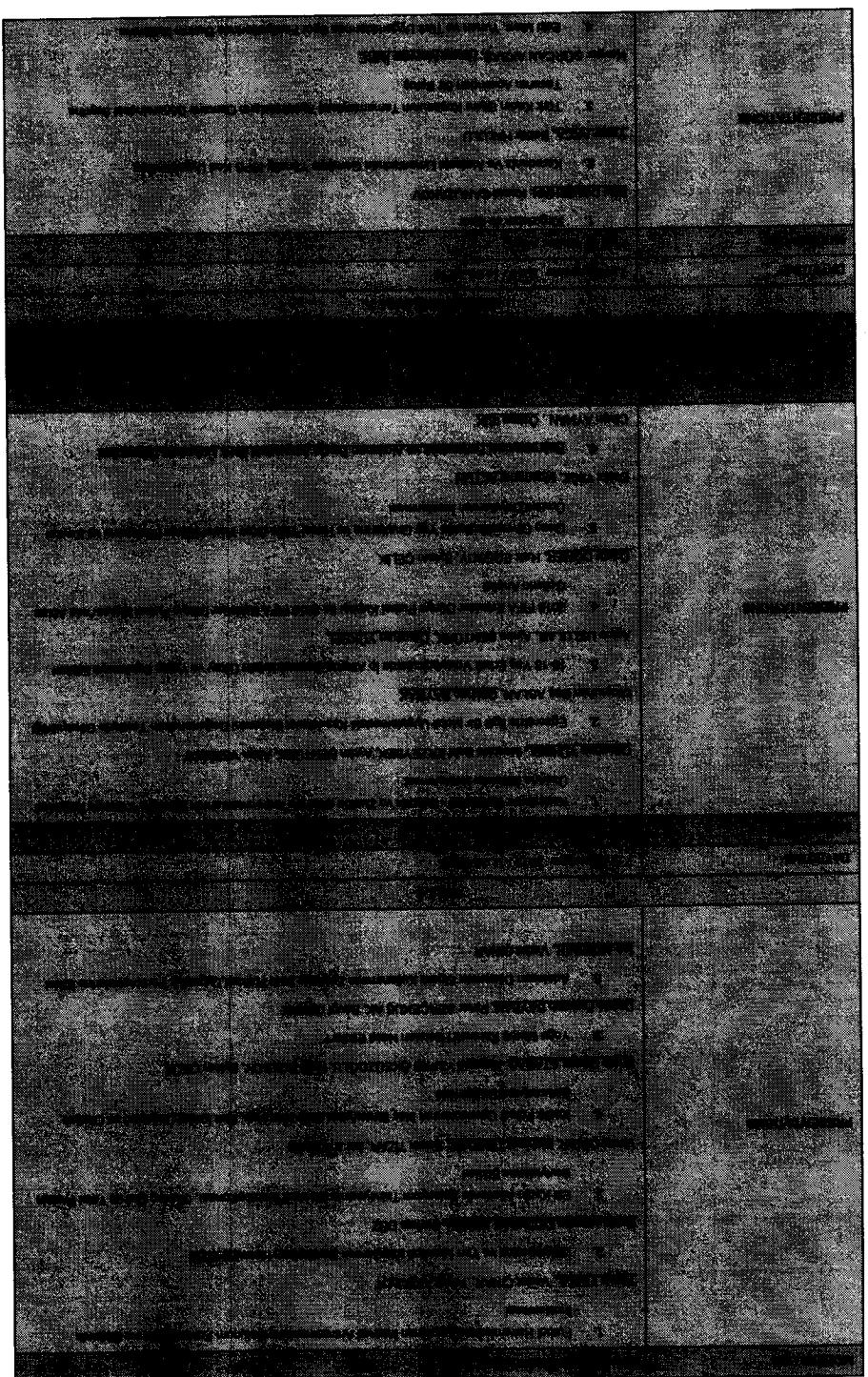
Dr. Arda ÖZTÜRK- TÜRKİYE
Dr. Arslan KALKAVAN - TÜRKİYE
Dr. Atahan ALTINTAŞ - TÜRKİYE
Dr. Aydın İLHAN- TÜRKİYE
Dr. Aydın ŞENTÜRK - TÜRKİYE
Dr. Ayşe KAZAN EDİZ - TÜRKİYE
Dr. AyŞegül YAPICI - TÜRKİYE
Dr. Bülent AĞBUĞA - TÜRKİYE
Dr. Bülent GÜRBÜZ - TÜRKİYE
Dr. Canan Gülbün ESKİYECEK - TÜRKİYE
Dr. Cengiz ARSLAN - TÜRKİYE
Dr. Çetin YAMAN - TÜRKİYE
Dr. Çiğdem ÖNER - TÜRKİYE
Dr. Duygu DEMİREL - TÜRKİYE
Dr. Ender EYÜBOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Engin GEZER - TÜRKİYE
Dr. Ergün ÇAKIR - TÜRKİYE
Dr. Erdil DURUKAN - TÜRKİYE
Dr. Eren ULUÖZ - TÜRKİYE
Dr. Ersan TOLUKAN - TÜRKİYE
Dr. Ersin ESKİLER - TÜRKİYE
Dr. Fahrettin GÖKTAŞ - TÜRKİYE
Dr. Faruk YAMANER - TÜRKİYE
Dr. Fatih ÇATIKKAŞ - TÜRKİYE
Dr. Fatih YAŞARTÜRK - TÜRKİYE
Dr. Fatma AÇIK - TÜRKİYE
Dr. Fatma GÖZLÜKAYA GİRGİNER-
TÜRKİYE
Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN - TÜRKİYE
Dr. Ferman KONUKMAN - KATAR
Dr. Fırat ÇETİNÖZ- TÜRKİYE
Dr. Figen ÖZEREN - TÜRKİYE
Dr. Hakan SUNAY - TÜRKİYE
Dr. Halit EGESOY- TÜRKİYE
Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ- TÜRKİYE
Dr. Hulusi ALP- TÜRKİYE
Dr. Hüseyin ÇAMLIYER- TÜRKİYE
Dr. İzzet KARAKULAK- TÜRKİYE
Dr. Kadir YILDIZ- TÜRKİYE
Dr. Kürşat KARACABEY - TÜRKİYE
Dr. Mehmet BAYANSALDUZ - TÜRKİYE
Dr. Mehmet DEMİREL - TÜRKİYE
Dr. Mehmet GÖKTEPE - TÜRKİYE
Dr. Mehmet GÜCLÜ - TÜRKİYE
Dr. Mehmet GÜNAY - TÜRKİYE
Dr. Mehmet KUMARTAŞLI - TÜRKİYE
Dr. Mehmet SEZEN - TÜRKİYE
Dr. Mehmet YANIK- TÜRKİYE
Dr. Melda ÖZDEMİR - TÜRKİYE

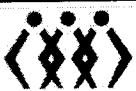
Dr. Melike ESENTAŞ- TÜRKİYE
Dr. Metin YAMAN - TÜRKİYE
Dr. Muhsin HAZAR - TÜRKİYE
Dr. Murat AĞARI - TÜRKİYE
Dr. Murat AKYÜZ - TÜRKİYE
Dr. Murat ERDOĞDU - TÜRKİYE
Dr. Murat ŞAHİN - TÜRKİYE
Dr. Murat TAŞ - TÜRKİYE
Dr. Murat UYGURTAŞ- TÜRKİYE
Dr. Mustafa HİZMETLİ - TÜRKİYE
Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN - TÜRKİYE
Dr. Muzaffer SELÇUK - TÜRKİYE
Dr. Muzaffer SÜMBÜL - TÜRKİYE
Dr. Mümine SOYTÜRK- TÜRKİYE
Dr. Müsel AHISKALI - TÜRKİYE
Dr. Necati CERRAHOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Nejla GÜNAV - TÜRKİYE
Dr. Nezahat GÜÇLÜ - TÜRKİYE
Dr. Nurgul KILIÇ - TÜRKİYE
Dr. Nuriye İŞGÖREN - TÜRKİYE
Dr. Nurten DINÇ- TÜRKİYE
Dr. Oğuzhan YONCALIK - TÜRKİYE
Dr. Osman GÖDE- TÜRKİYE
Dr. Osman İMAMOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Ozan SEVER- TÜRKİYE
Dr. Ökkeş Alpaslan GENÇAY - TÜRKİYE
Dr. Ömür DUGAN- TÜRKİYE
Dr. Özgür MÜLAZIMOĞLU BALLI
Dr. Özgür BOSTANCI - TÜRKİYE
Dr. Özkan İŞIK - TÜRKİYE
Dr. Özlem YENİGÜN - TÜRKİYE
Dr. Pınar GÜZEL- TÜRKİYE
Dr. Recep CENGİZ - TÜRKİYE
Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU - TÜRKİYE
Dr. Selçuk GENÇAY - TÜRKİYE
Dr. Selma CIVAR YAVUZ - TÜRKİYE
Dr. Serdar USLU - TÜRKİYE
Dr. Serhat ÖZDENK - TÜRKİYE
Dr. Serkan HACICAFEROĞLU - TÜRKİYE
Dr. Serkan HAZAR - TÜRKİYE
Dr. Sinem TARHAN - TÜRKİYE
Dr. Tevfik Cem AKALIN - TÜRKİYE
Dr. Vahit CELAL - TÜRKİYE
Dr. Veli TOPTAŞ - TÜRKİYE
Dr. Yakup KILIÇ - TÜRKİYE
Dr. Yavuz YILDIZ- TÜRKİYE
Dr. Yeliz ILGAR- TÜRKİYE
Dr. Yunus Emre ÜSTGÖRÜL- TÜRKİYE
Dr. Zeynep ONAĞ- TÜRKİYE

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

1	SPOR GİYSİLERİNDE TERLEME İNDEKSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Hilal BALCI, Sertaç GÜNEY, İbrahim UÇGÜL</i>	1
2	MODELS OF SIGN TEST IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT SCIENCES <i>Ihor ZANEVSKYY</i>	13
3	KARADENİZ VE AKDENİZ LİMANLARINDA GEMİLERE YÖNELİK ISPS KOD UYGULAMALARI <i>Yasar AKÇA, Babür HALULU</i>	21
4	THE OLYMPIC BID PROCESS OF BOCCE (BOWLS/BOULES/PETANQUE) FOR 2024 PARIS OLYMPIC GAMES <i>Mutlu TÜRKmen</i>	32
5	TÜRKİYE'DE HUZUREVLERİNDE UYGULANAN ÖZEL BOCCE UYGULAMASI <i>Mutlu TÜRKmen</i>	38
6	KAN AKIMI KISITLAMASI İLE YAPILAN KUVVET ANTRENMANLARININ TAEKWONDO SPORCULARININ BACAK KUVVETİ GELİŞİMİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ <i>Zeynep ŞAHİN, Gamze ERİKOĞLU ÖRER</i>	48
7	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF REKREASYONEL AKTİVİTELERE KATILIM ENELLERİNİN İNCELENMESİ <i>Ceren GÜMÜSGÜL, Osman GÜMÜSGÜL, Ramazan KUBAT</i>	50
8	TÜRKİYE'DE ORTAOKUL PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ <i>Gülsah TERCAN</i>	69
9	ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE KATILIMLARI KONUSUNDA EBEVEYN TUTUMUNUN İNCELEMESİ <i>Sebnur ASLAN, Batuhan ŞİT</i>	81
10	KADINLarda OSİLASYON - SALINIM VE ZUMBA &TAİ-BO ANTRENMANLARININ MODİFYE Y DENGE DEĞERLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ <i>Oğuzhan YÜKSEL, Mustafa Said ERZEYBEK, Aydin SENTÜRK, Altan YENİSOY</i>	92
11	ELİT BAYAN GÜREŞÇİLERDE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, MUTLULUK DÜZEYLERİ VE SERBEST ZAMAN DOYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ <i>Doç. Dr. Murat KUL, Dr. Mehmet Ali CEYLAN, İsmail KOÇ</i>	115
12	TÜRKİYE GENÇLER TAEKWONDO ŞAMPİYONASINA KATILAN SPORCU ÖĞRENCİLERİN KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ <i>Öznur TÜRÜT, Arslan KALKAVAN, Nihat Akoğuz YAZICI</i>	125
13	SEKİZ HAFTALIK FITNESS VE CROSSFIT ANTRENMANLARININ BAZI KUVVET PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ <i>Yeliz DOĞRU</i>	150
14	FUTBOLCU VE BASKETBOLULARIN HAMSTRİNG KAS KUVVETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI <i>Murat AKYÜZ, Yeliz DOĞRU, Öznur AKYÜZ</i>	160
15	MÜCADELE SPORU VE TAKIM SPORU İLE UĞRAŞAN SPORCULARIN BAZI MOTORİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI <i>Murat AKYÜZ, Yeliz DOĞRU, Öznur AKYÜZ</i>	167

**187-iecses-4th-48-FC-Oral / Sözel
KARADENİZ VE AKDENİZ LİMANLARINDA
GEMİLERE YÖNELİK ISPS KOD UYGULAMALARI**

Yaşar AKÇA¹, Babür HALULU²

¹Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bartın / Türkiye

²Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın / Türkiye

Özet:

Küresel ticaretin %80'lik bölümü deniz yollarıyla yapılmaktadır. Deniz limanları, dünya ticaretiin lojistik merkezleridir ve dünya ekonomilerinin kalbi buralarda atmaktadır. Dolayısıyla limanların ve gemilerin güvenliğinin sağlanması gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Deniz yollarından gelebilecek saldırılara karşı tedbir almak üzere Birleşmiş Milletler'in denizcilikten sorumlu organizasyonu olan Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından ISPS Kod (Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Sözleşmesi) ortaya konulmuştur. ISPS kod, dünya denizcilik sektöründe güvenlik kurallarının ve düzenlemelerinin en güncel konumundadır. 1 Temmuz 2004 yılından itibaren tüm Birleşmiş Milletler üye devletlerinde eş zamanlı olarak uygulanmaya başlamıştır. ISPS Kod sayesinde Avrupa Birliği limanlarında terör saldırıları ve illegal örgütlerin faaliyetleri engellenmiştir. Güvenlik konusunda önemli olan teknolojik yatırımlar değil, uluslararası ve ulusal güvenlik ile ilgili kuralların bütünlüğünü sağlamaktır. ISPS kod, gemilerde ve limanlarda güvenlik uygulamalarına değer katarken diğer taraftan liman tesislerinin işletme ve yatırım maliyetlerinde artışa sebep olmaktadır. ISPS kodun ülkeler arasında farklı uygulamaları görülmektedir. Artış gösteren deniz haydutluğu saldırıları karşısında deniz yollarının güvenliği ön plana çıkmaktadır. Bu çalışmada ISPS kodun Türkiye'nin denizcilik sektöründe uygulanmasına geçiş nedenleri, tatbikat sürecinde karşılaşılan sorunlar, getirdiği maliyetler ve uygulama sonuçları incelenmiştir. ISPS Kodun gemilerde uygulayıcısı konumunda olan Liman Tesis Güvenlik Sorumlularına anket çalışması yapılmış ve görüşleri tespit edilmiştir. ISPS kodun limanlar ile gemilerde uygulanmasının beraberinde getirdiği güvenlik, çevre ve emniyet değerlendirmeleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deniz Haydutluğu, ISPS Kod, Deniz Yolları, Gemi Güvenliği, Liman Güvenliği.

187-*iecses-4th-48-FC-Oral / Sözel*

**ISPS CODE APPLICATIONS FOR THE SHIPS IN BLACK SEA AND
MEDITERRANEAN SEA**

Yaşar AKÇA¹, Babür HALULU²

¹Bartın University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Bartın / Türkiye

²Bartın University, Institute of Social Sciences Bartın / Türkiye

Abstract:

Eighty percent of global trade is done by seaway. Seaports are the logistics centers of world trade, and the heart of world economies beats here. Consequently, securing ports and ships is becoming increasingly important. The International Ship and Port Facility Security (ISPS) has been established by the International Maritime Organization (IMO), the United Nations' maritime organization, to take precautions against attacks by seaways. The ISPS code is the most up-to-date of the security rules and regulations in the world maritime sector. Since July 1, 2004, it has been implemented simultaneously in all United Nations member States. The ISPS Code prevents terrorist attacks and illegal activities in European Union ports. The important thing about security is not technological investments, but the integrity of international and national security rules. The ISPS code adds value to the security practices on ships and ports, while on the other hand, it leads to an increase in the operation and investment costs of port facilities. Different applications of ISPS code are observed between countries. In response to the increasing piracy attacks, the safety of the seaways comes to the fore. In this study, the reasons for bringing the application of the ISPS code in Turkey's maritime sector, the problems encountered during the application process, the costs and implementation results were examined. A questionnaire was applied to the port facility security officers who were the practitioners of the ISPS Code on ships, and their opinions were determined. Safety, environment and security issues brought about by the application of ISPS code in ports and ships were assessed.

Keywords: Piracy, ISPS Code, Seaway, Ship Security, Port Security.

GİRİŞ

Dünyanın dörtte üçü denizlerle kaplıdır. Deniz taşımacılık giderleri diğer taşımacılık faaliyetlerine nazaran ucuzdur. Bunun doğal bir sonucu olarak uluslararası ticaretin yaklaşık %80'i deniz yoluyla yapılmaktadır (Acar, 2005). Gemilerle ticari zenginliklerin ülkeler ve kıtalar arasında taşınmaya başlamasından itibaren denizlerde korsan saldıruları da beraberinde başlamıştır. Deniz korsanlığından bugün deniz haydutluğuna doğru dönüşüm geçiren illegal yapılanmalar halen varlığını sürdürmektedir. Bugün okyanuslar, denizler ve büyük nehirlerde yapılan taşımacılık faaliyetleri her türlü terör ve illegal saldırılara karşı korunmasızdır. Denizlerde güvenlik denildiğinde deniz alanlarında can ve mal güvenliğine yönelik oluşturulan kural ve düzenlemeler anlaşılır. Deniz güvenliğine yönelik sorunları deniz haydutluğu, denizlerde terör eylemleri, her türlü kaçakçılık, yasa dışı göçmenler ve uyuşturucu kaçakçılığı oluşturmaktadır.

Özellikle deniz alanlarının güvenlik problemleri, 2000'li yıllarla birlikte yeniden önem kazanmıştır. 11 Eylül 2001 terör saldırısının ardından gemi ve liman güvenliği ile ilgili kontrolü sağlayacak kurallar dizisi ISPS Kod gündeme gelmiştir (Banomyong, 2005). Bu problemin çözümüne yönelik Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kodu (International Ship and Port Facility Security Code/ISPS Kod) düzenlenmesi getirilmiştir. ISPS Kod, dünya denizcilik sektörünün en güncel güvenlik kurallarını içermektedir.

Bu çalışmada kodun uygulanmasına geçiş nedenleri, tatbikat sürecinde karşılaşılan sorunlar ve uygulama sonuçları incelenmiştir. ISPS Kodun gemilerde uygulayıcısı konumunda olan Liman Tesis Güvenlik Sorumlularına anket çalışması yapılarak ISPS Kodındaki görüşleri ortaya konulmuştur. Bu araştırmada ISPS Kod güvenlik standartları incelenmiştir.

YÖNTEM

Bartın limanına gelen 80 geminin ISPS Kod Gemi Güvenlik Zabitlerine anket formları dağıtılmış ve doldurulduktan sonra toplanmıştır. ISPS kodun Türk gemilerinde uygulanmasından sorumlu gemi kaptanlarının ve gemi zabitlerinin bakış açıları anket sorularıyla değerlendirilmiş ve böylece literatüre katkı sağlanmıştır. Gemi kaptanları ile yapılan mülakatlar neticesinde nitel saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Bunun nedenini ortaya koymak üzere bir anket formu hazırlanmıştır. Gemi kaptanlarına ve gemi güvenlik zabitlerine hazırlanan

anket formları uygulanmıştır. Böylece ISPS Kodun gemilerdeki etkinliği araştırılmış ve durum değerlendirmesi yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS programında gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR:

Tablo 1'de görüldüğü üzere "Denizde güvenlik kavramı ilk olarak ISPS kod ile gündeme gelmiştir" ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 3,65; Ss: 1,38) olup, "kısmen katılıyorum" aralığında gerçekleşmiştir.

Tablo 1. Ortalamalar, standart sapmalar ve ortalamaya göre değerlendirme aralıklarına ilişkin tanımlayıcı bulgular.

Anket Soruları	n	Ort.	Ss	Değerlendirme Aralığı
Denizde güvenlik kavramı ilk olarak ISPS kod ile gündeme gelmiştir	80	3, 6500	1, 38801	Kısmen Katılıyorum
ISPS kod uluslararası ticaretin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur	80	3, 3250	1, 52428	Kararsızım
ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır	80	4, 2375	1, 19327	Tamamen Katılıyorum
ISPS kod gereklerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır	80	3, 8875	1, 44076	Kısmen Katılıyorum
ISPS kod gemicilik sektörüne ekstra işletme maliyetleri getirmiştir	80	3, 5250	1, 39597	Kısmen Katılıyorum
ISPS kod ile gemicilik sektörüne otomatik tanımlama sistemi (AIS), gemi kimlik numarası, gemi güvenlik alarm sistemi ve CRS sürekli kayıt gibi yapılanmaları getirmiştir	80	4, 4500	1, 06617	Tamamen Katılıyorum

ISPS kodun limanlar ve gemiler için koymuş olduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır	80	4, 3125	1, 01375	Tamamen Katılıyorum
ISPS kodu, dünya gemicilik sektörüne ABD devletinin zorlaması ile girmiştir	80	4, 2125	1, 08725	Tamamen Katılıyorum
ISPS kod gereği Liman tesis güvenliği zabiti ve gemi güvenlik zabıtının işbirliği önemlidir	80	4, 7125	, 87430	Tamamen Katılıyorum
Türk limanlarında ISPS kod tam ve eksiksiz uygulanmaktadır	80	3, 6125	1, 37329	Kısmen Katılıyorum

“ISPS kod uluslararası ticaretin gelişimine önemli katkılarında bulunmuştur” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 3,32; Ss: 1,52) olup “kararsızım” aralığında yer almıştır.

“ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 4,23; Ss: 1,19) sonucuna istinaden “tamamen katılıyorum” ifadesi desteklenmiştir.

“ISPS kod gereklerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 3,88; Ss: 1,44) olup, “kısmen katılıyorum” aralığında gerçekleşmiştir.

“ISPS kod gemicilik sektörüne ekstra işletme maliyetleri getirmiştir” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 3,52; Ss: 1,39) şeklinde gerçekleşmiştir “kısmen katılıyorum” ifadesi desteklenmiştir.

“ISPS kod ile gemicilik sektörüne otomatik tanımlama sistemi (AIS), gemi kimlik numarası, gemi güvenlik alarm sistemi ve CRS sürekli kayıt gibi yapılanmaları getirmiştir” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 4,45; Ss: 1,06) olup, “tamamen katılıyorum” ifadesi desteklenmiştir.

“ISPS kodun limanlar ve gemiler için koymuş olduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır” ifadesinin ortalaması ile standart sapması (Ort: 4,31; Ss: 1,01) şeklinde ortaya çıkmıştır ve “tamamen katılıyorum” ifadesi desteklenmiştir.

“ISPS kodu, dünya gemicilik sektörüne ABD devletinin zorlaması ile girmiştir” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 4,21; Ss: 1,08) olup, “tamamen katılıyorum” ifadesi desteklenmiştir.

“ISPS kod gereği Liman tesis güvenliği zabiti ve gemi güvenlik zabitinin işbirliği önemlidir” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 4,71; Ss: 0,87) şeklinde gerçekleşmiştir, “tamamen katılıyorum” aralığında yer aldığı belirlenmiştir.

“Türk limanlarında ISPS kod tam ve eksiksiz uygulanmaktadır” ifadesinin ortalaması ve standart sapması (Ort: 3,61; Ss: 1,37) olmuştur, “kısmen katılıyorum” aralığında yer almıştır.

Tablo 2. Anket sorularına ilişkin korelasyon bulguları

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Denizde güvenlik kavramı ilk olarak ISPS kod ile gündeme gelmiştir	1									
2. ISPS, kod uluslararası ticaretin gelişimine önemli katkılarında bulunmuştur	, 324*	1 *								
3. ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır	, 250*	, 514* *	1							
4. ISPS kod gereklerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır	, 202	, 374* *	, 369* *	1						
5. ISPS kod gemicilik sektörüne ekstra işletme maliyetleri getirmiştir	, 044	, 014	, 008	, 143	1					
6. ISPS kod ile gemicilik sektörüne otomatik tanımlama sistemi (AIS), gemi kimlik	, 287*	, *	, 213	, 114	, 338* *	, 13 7	1			

numarası, gemi güvenlik alarm sistemi ve CRS sürekli kayıt gibi yapılanmaları getirmiştir											
7. ISPS kodun limanlar ve gemiler için koymuş olduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır	,	,	,	,	,	,	,	1			
	043	458*	670*	328*	04	17					
		*	*	*	4	3					
8. ISPS kodu, dünya gemicilik sektörüne ABD devletinin zorlaması ile girmiştir	-,	-,	-,	-,	,	,	-,	1			
	126	271*	156	073	21	03	072				
					7	7					
9. ISPS kod gereği Liman tesis güvenliği zabiti ve gemi güvenlik zabitinin işbirliği önemlidir	,	,	,	,	-,	,	,	1			
	177	280*	503*	145	05	18	531*	02			
			*		1	1	*	5			
10. Türk limanlarında ISPS kod tam ve eksiksiz uygulanmaktadır	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	1
	180	182	312*	189	07	19	243*	05	18		
			*		4	8		6	0		

* $p < 0.05$ ve ** $p < 0.01$

Anket soruları arasındaki ilişkilerin belirlenmesi için korelasyon analizi yapılmıştır. Bu bulgulara göre;

“Denizde güvenlik kavramı ilk olarak ISPS kod ile gündeme gelmiştir” ifadesi, “ISPS kod uluslararası ticaretin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur”, “ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır” ve “ISPS kod ile gemicilik sektörüne otomatik tanımlama sistemi (AIS), gemi kimlik numarası, gemi güvenlik alarm sistemi ve CRS sürekli kayıt gibi yapılanmaları getirmiştir” ifadeleri arasında aynı yönlü anlamlı ($p < 0,05$) ilişkilerin olduğu ortaya çıkmıştır.

“ISPS kod uluslararası ticaretin gelişimine önemli katkılarında bulunmuştur”, “ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır”, “ISPS kod gereklerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır”, “ISPS kodun limanlar ve gemiler için koymuş olduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır” ve “ISPS kod gereği Liman Tesis

Güvenlik Zabıti ve Gemi Güvenlik Zabitinin işbirliği önemlidir” ifadeleri arasında aynı yönlü, “ISPS kodu dünya gemicilik sektörüne ABD devletinin zorlaması ile girmiştir” ifadesi ile ters yönlü anlamlı ($p<0, 05$) ilişkilerin olduğu görülmüştür.

“ISPS kod limanlarda gemilerin güvenliğini arttırmıştır” ifadesi ile “ISPS kod gereklilerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır”, “ISPS kodun limanlar ve gemiler için koyduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır”, “ISPS kod gereği Liman Tesis Güvenlik Zabıti ve Gemi Güvenlik Zabitinin işbirliği önemlidir” ve “Türk limanlarında ISPS kod tam ve eksiksiz uygulanmaktadır” ifadeleri arasında aynı yönlü anlamlı ($p<0, 05$) ilişkilerin olduğu, sonucuna ulaşılmıştır.

“ISPS kod gereklilerini yerine getirmeyen gemiler ve limanlar uluslararası ticaretin dışında kalır” ifadesi ile “ISPS kod ile gemicilik sektörüne otomatik tanımlama sistemi (AIS), gemi kimlik numarası, gemi güvenlik alarm sistemi ve CRS sürekli kayıt gibi yapılanmaları getirmiştir” ve “ISPS kodun limanlar ve gemiler için koyduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır” ifadeleri arasında aynı yönlü anlamlı ($p<0, 05$) ilişkiler bulunmaktadır.

“ISPS kodun limanlar ve gemiler için koyduğu kurallar sektörün güvenliğine fayda sağlamıştır” ifadesi ile “ISPS kod gereği Liman Tesis Güvenlik Zabıti ve Gemi Güvenlik Zabitinin işbirliği önemlidir” ve “Türk limanlarında ISPS kod tam ve eksiksiz uygulanmaktadır” ifadeleri arasında aynı yönlü anlamlı ($p<0, 05$) ilişkilerin olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ:

Küresel ticaretin %80’lik bölümü deniz yollarıyla yapılmaktadır. Bu durum denizcilik sektöründe güvenlik konusunun ne kadar hassas bir konu olduğunu en büyük göstergesidir. Liman ve gemilere yönelik güvenlik risklerini engellemek üzere ISPS Kodu yapılandırılmıştır. ISPS Kodu oluşturulurken iki kısımda ele alınmıştır. A kısmı zorunludur, B kısmı tavsiye niteliğindedir. ISPS Kod, gemiler ve limanlar arasında haberleşme faaliyetlerinin en üst seviyede olması için güclü işbirliğini içermektedir. Bu işbirliğinin bir tarafını Liman Tesis Güvenlik Sorumlusu, diğer tarafını Gemi Güvenlik Zabıti oluşturmaktadır. ISPS’e göre gemilerin ve liman tesislerinin stratejik noktalarına izinsiz girişler engellenmektedir. Bu alanlar gemiler için kumandanın yaptığı köprü üstü, makine dairesi ve su tanklarının yer aldığı alanlardır. Limanlar için enerji bağlantı noktaları, antrepolar, bilgi işlem merkezi stratejik

öneme sahiptir. Güvenlik risklerini bertaraf etmeye yönelik modern araç ve gereçlerle donatılmaktadır. Tehlikeli maddeler yetkili makamlardan izin alınmadan limanlara ve gemilere sokulmayacaktır. Gemi ve limanlarda güvenlik planları yapılmaktadır. Bunun için personele farkındalık eğitimleri verilmektedir. Gemi ve liman güvenliğine yönelik tatbikatlar yaptırılmaktadır. Kontrol yapılan gemilere 5 yıl süreli Uluslararası Gemi Güvenlik Sertifikası (ISSC) verilmektedir. Bu sertifika, kontrol yapılan geminin ISPS kodu uyguladığının belgeli ispatı durumundadır. ISPS Kod uygulanan limanlara yine ISPS Kod uygulanan gemiler girebilmektedir. ISPS Kod sertifikasına sahip olmayan limanlar ve gemiler uluslararası ticari faaliyetlerde bulunamazlar.

Türkiye'nin yaklaşık 8333 kmlik kıyı şeridi boyunca emniyet ve güvenliğinden sorumlu olan Sahil Güvenlik Teşkilatına ISPS Kod uygulama ve denetimlerinin sorumluluğu verilmelidir. Böylece ISPS kodun daha kaliteli, daha etkin, hızlı ve disiplinli bir şekilde uygulaması sağlanmış olacaktır. ISPS Kodun gemiler ve limanlar için koymuş olduğu kurallar, sektörün güvenliğinde katma değer oluşturmuş ve fayda sağlamıştır.

Makalenin yazarları güvenli denizler temennisiyle, denizcilik sektörüne emeği geçenlere ve denizcilik sektörüne katkı sağlayanlara saygılarını, sevgilerini, selamlarını sunmaktadır.

KAYNAKÇA

Acar, F. (2005). *ISPS Kod Uygulamasının Türkiye Limanlarına Etkilerinin Analitik incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik İşletmeleri Anabilim Dalı.

Akyüz, G (2007). *Turistik Limanlarda Emniyet ve Risk Analizi. Bir Ege Limanında*. Yayımlanmış Y. Lisans Projesi Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Denizcilik İşletmeleri Yönetim Anabilim Dalı. Denizcilikte Emniyet ve Güvenlik ve Çevre Yönetim Programı.

Alan, G. (2010). *Denizlerde Emniyet ve Güvenlik Uluslararası ve Ulusal Kurumlar Üzerine Bir İnceleme*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi: Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı.

Ayyıldız, E. T. (2007). *Deniz Alanlarında Güvenlik Yönetimi; Ege Denizi Uygulaması*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Deniz İşletmeciliği Anabilim Dalı.

Banomyong, R (2005). *The Impact of Port and Trade Security Initiatives on Maritime Security Supply-Chain Management*, Maritime Policy and Management Journal. Volume: 32 Issue 1: 3-13

Bichou, K. (2011). *Assesing The Impact of Procedural Security on Container Port Efficiency*. Maritime Economics and Logistic.13 (1): 1-28.

Dekker, S & H. Stevens (2007) Maritime security in the European Union—empirical findings on financial implications for port facilities, *Maritime Policy & Management*, 34: 5, 485-499

Flynn, S. E. (2006). *Far Security is Still a House of cards*. Far Eastern Economic Review. Jan-Feb, 2006, vol: 169 Issue 1 Pp: 5-7.

George, B. ve Whatford, N (2007). *Regulation of Transport Security Post 9/11*. Security Journal. July 2007, Volume 20, Issue 3 pp: 158-170

Gürel, E. (2005). *Dünya Deniz Ticaret Filosunda Uluslararası Liman Tesisleri Güvenliği (ISPS) Kodu Uygulama Süreci Analizi*. Yayımlanmamış Y. Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik İşletmeleri Anabilim Dalı.

Mazaheri, A ve Ekwall, D (2009). *Impact of The Isps Code on Port Activities: A Case Study on Swedish Ports*. World Review of International Tranportation Research. May 28, 2009, Vol: 2 Issue 4, 326.

Parakash, A. (2002). Green marketing, public policy and managerial strategies, *Business Strategy and The Environment*, 11, 285 – 297. DOI: 10.1002/bse.338

Psaraftis. H. N (2005). *Eu Ports Policy: Where Do We Go From Here?* *Maritime Economics and Logistics*. March 2005, Volume 7 Issue 1, pp 73-82.

Raymond, Z. C (2006). *Maritime Terrorism in Southeast Asia: A Risk Assessment*. Terrorism and Political Violence. Volume: 18, 2006 Issue: 2 Pages: 239-257.

Suppiah, R. (2009). "International Ship and Port Facility Security (ISPS) Code and Crew Welfare". Journal of The National Maritime Foundation of India. Sep 2009 Vol.5 Issue (1): 57-72, 16p

Şahin, E. (2011). *Deniz Alanlarında Güvenlik Uygulamalarındaki Gelişmeler ve Deniz Haydutluğunun İncelenmesi*. Yayımlanmış Y. Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Deniz Politikaları Anabilim Dalı.

Türkistanlı, T. T ve Kuleyin, B. (2017). *Deniz Haydutluğu Çerçeveinde Deniz Güvenliği ve Özel Deniz Güvenlik Şirketleri*. Cinius Yayınları. İstanbul. Birinci Baskı. ISBN 978-605-323-957-4.

Unodc (United Nations Office on Drugs and Crime). (2013). *Corruption and Smuggling of Migrants*. Vienna: Issue Paper.

Wengelin, M (2006). *The Swedish Port Security Network-An Illusion or Fact?* Journal of Homeland Security and Emergency Management, Volume 3, Issue 1: 1-12 ISSN (online) 1547-7355, Doi: <https://doi.org/102202/1547-7355.1214>

Yıldız, U. (2005). *Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu (International Ship and Port Facility Code-ISPS Kod: Problemler ve Çözüm Önerileri)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü.

Zec, D, Francic, V, Rudan, I (2008). *An Analysis of The Security Issues in Croatian Ports in Relation to The Port State Control Inspections*. Promet (Zagrep), Vol 20, Issue: 1, Pp: 31-36 University of Zagreb, Faculty of Transport and Traffic Sciences.